

I. Konferenca slovenskih mladih raziskovalcev, 19. julij 2012

Lahko postaneš vodilni na svetu, četudi se vrneš v Slovenijo

mark.plesko@cosylab.com

☐ Namen:

- Pokazati povsem **smiselno kariero** za ambicioznega in perspektivnega raziskovalca, četudi ne vodi do profesure
- Vzpodbuditi vas, raziskovalce, da vnovčite svoje znanje skozi **lastno podjetje**
 - in po možnosti **to naredite v Sloveniji**

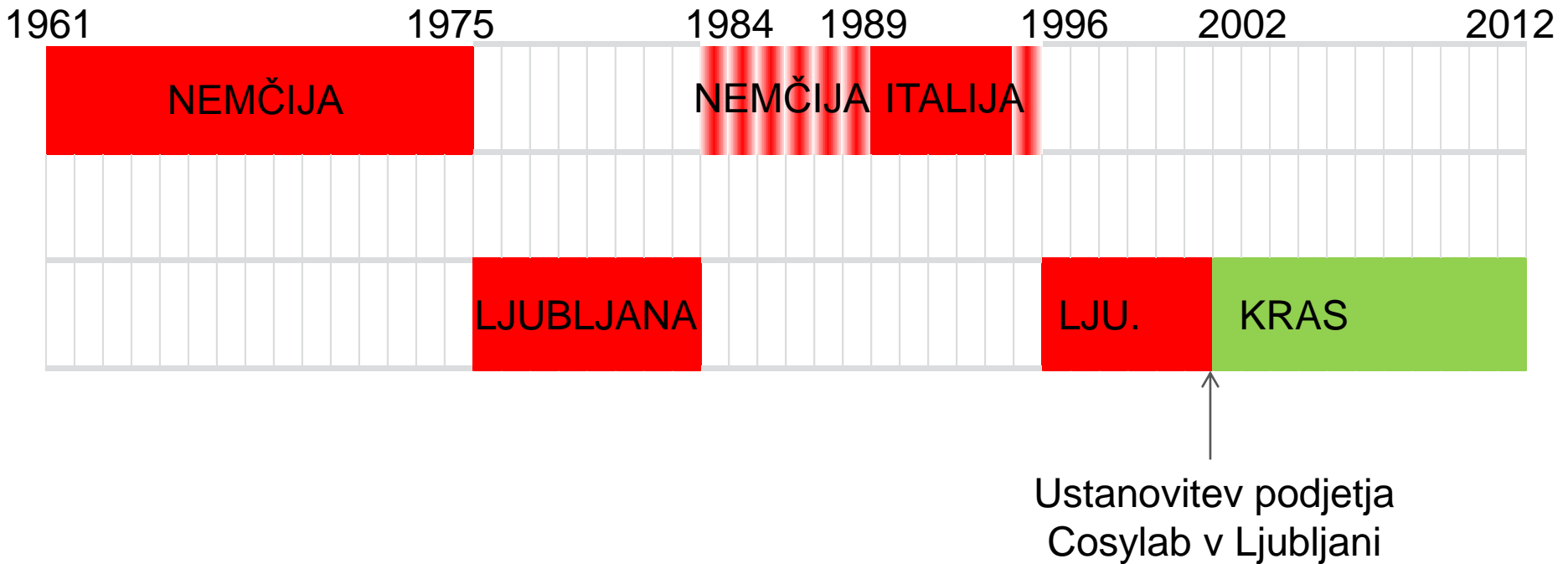
☐ Opozorilo:

- Moja osebna izkušnja – nič ne dokazujem s tem primerom
- Dobrohotni nasveti so zgolj moji – v življenju ni eksaktnih znanstvenih zakonov

3 Kje sem živel

- Približno polovico časa v tujini
- Nisem se vrnil samo za penzijo
- Predstavljam neto dobiček za slovensko šolstvo 😊

Perspektivna kariera ali izgon iz raja?

- ❑ 1976-79 republiški prvak/nagrade v fiziki, matematiki in računalništvu
- ❑ 1982 univerzitetna Prešernova nagrada
- ❑ 1983 dipl. inž. fizike – poprečna ocena 9,8
- ❑ 1984 zaposlitev na Univerzi (fizika) in IJS (odsek F2)
- ❑ 1985 asistent za fiziko na fak. elektrotehnika
- ❑ 1987 Dr. – fizika osnovnih delcev ARGUS v DESY, Hamburg
- ❑ 1989 soavtor preko 100 člankov, 1000 citatov
- ❑ 1989 sinhrotron Bazovica, fizika pospeševalnikov
- ❑ 1996 kontrolni sistem za pospeševalnik ANKA, Karlsruhe
- ❑ 1997 NE obnovi habilitacije
- ❑ 2001 nagrada evropskega fizikalnega združenja
- ❑ 2001 ustanovi podjetje
- ❑ 2008 neposredno in posredno udeležen v 7 podjetjih
- ❑ 2012 izvoljen v Inženirsko Akademijo Slovenije

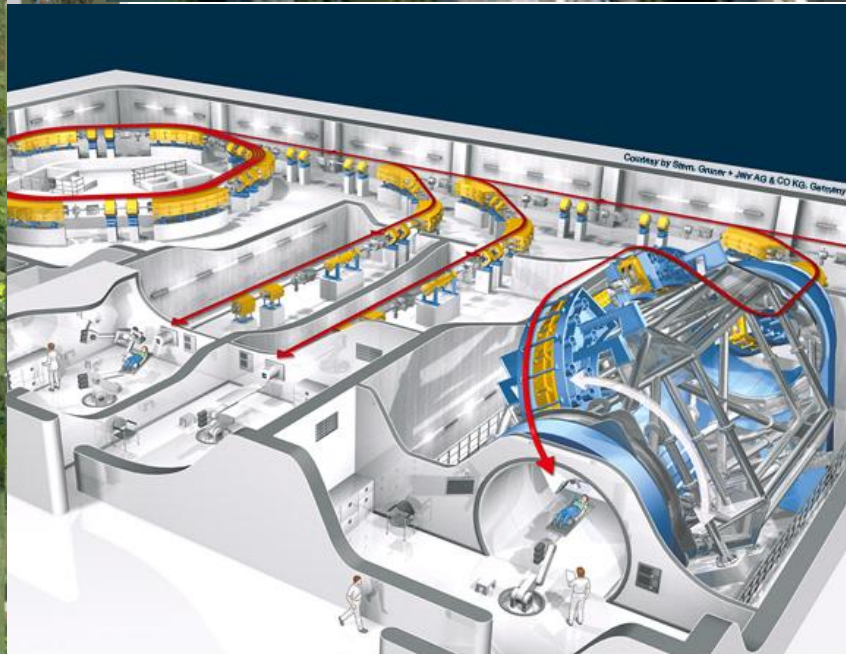
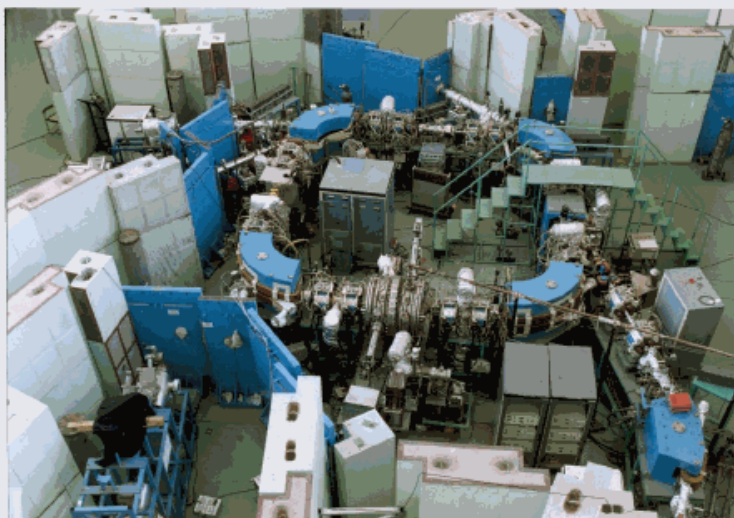
■ “Čuden sem bil že kot otrok” (Vlado Kreslin)

Prehod v biznis ???

- Ob diplomi:
 - znanost je čista in vzvišena, biznis pa manj vreden ali celo pokvarjen
 - Preference so vzor iz šole: 1) Univerza, 2) Institut, 3) državna uprava (vsaj nekaj narediš za svoj narod), 4) gospodarstvo
- Ob doktoratu:
 - sposoben in uspešen starejši raziskovalec je ravno tako manager.
 - Rezultat je sicer znanost, a delo, ki ga opravljam, je isto kot kjerkoli drugje, tudi v gospodarstvu
- Ob ustanovitvi podjetja:
 - Model so SLO podjetja, povezana z akademsko sfero, ki pretežno izvažajo: Instrumentation Technologies, EduCell, BiaSeparation, Fotona, Optotek, Balder, ipd.
- Dandanes:
 - Čisti znanstveni spin-off iz NIB: BioSistemika (qPCR)

Življenjska rdeča nit: popeševalniki

Veliko “krame”

**The SLS MACHINE TUNNEL
WITH BOOSTER AND STORAGE RING**

Courtesy:L.Rivkin, SLS

Zgodovina podjetja Cosylab

□ 1989-1995:

- M.Pleško dela v Italiji na pospeševalniku Sincrotrone Trieste

□ 1996-2000:

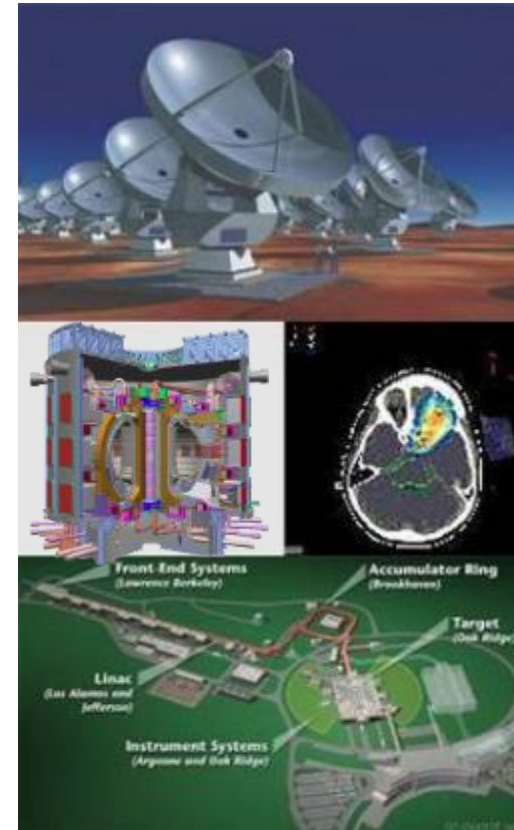
- M.Pleško in študentje na IJS razvijajo kontrolni sistem za pospeševalnik v Karlsruhe

□ 2001:

- Poslovna ideja: integrator kontrolnih sistemov za jedrske pospeševalnike in druge velike fizikalne naprave
- Razvoj softvera in elektronike
- Ustanovitelji: M.Pleško (50%) in 8 študentov (5% vsak)

□ 2012:

- Vodilno podjetje na svetu v svoji branži
- Izpostave v ZDA in na Japonskem

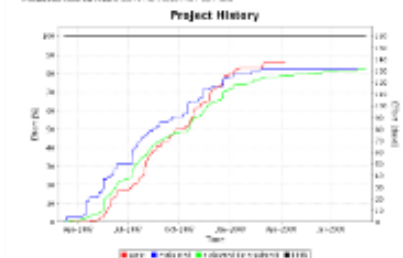

1.2 Time

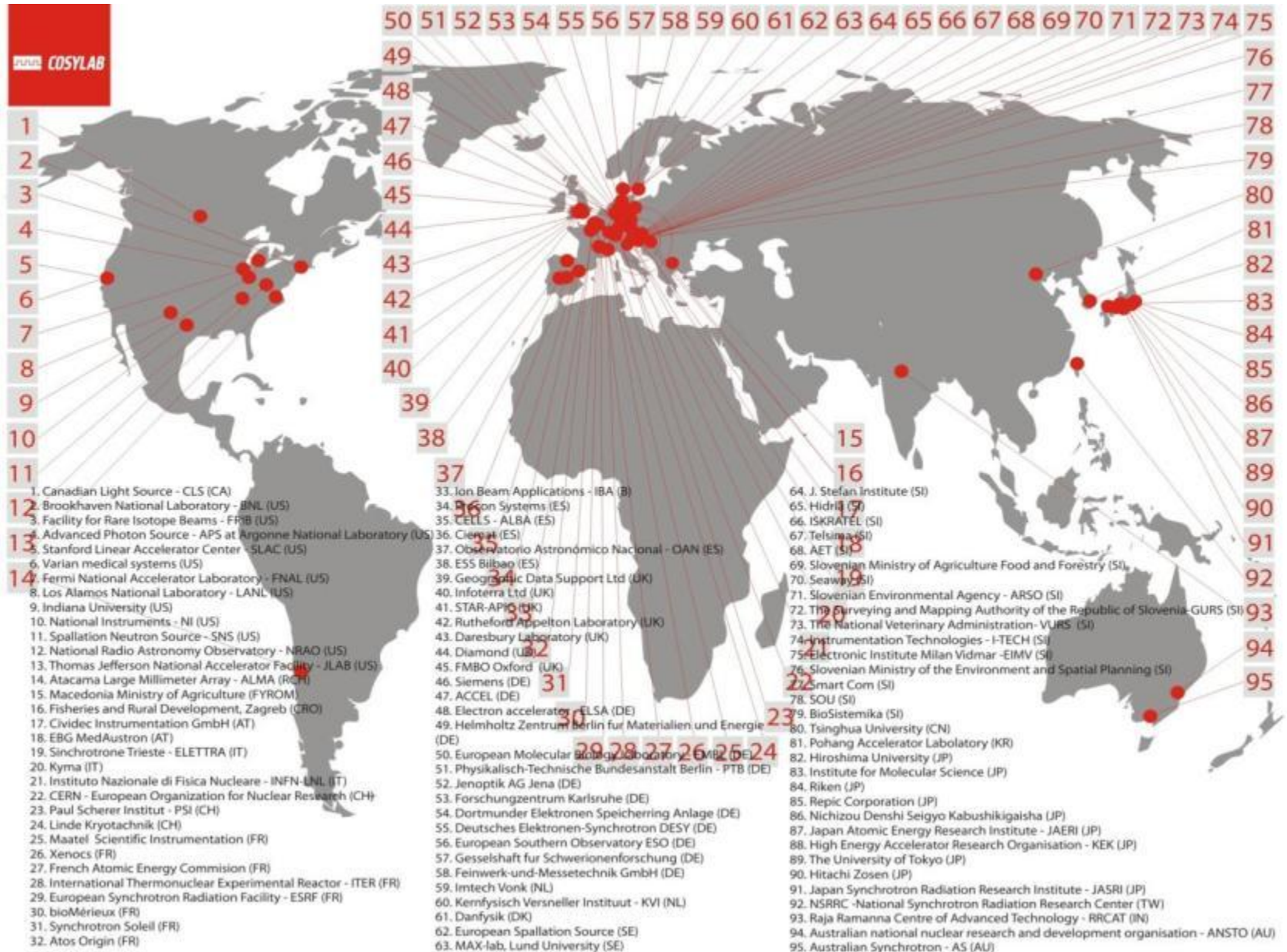
CRITICAL PATH

Project size: 100.00 mt - 10.00 mt - 0.00 mt
 Time spent: 1.00 mt - 1.00 mt - 0.00 mt
 Two-part: 100.00 mt - 10.00 mt

Accumulated time to finish: 100.00 mt - 10.00 mt - 0.00 mt

Stranke so praktični vsi veliki laboratoriji na svetu

Kdo smo?

- ❑ 60 zaposlenih (5 PhD)
 - Dodatnih ~30 študentov
- ❑ 1/3 fiziki, 1/3 elektroniki
1/3 računalničarji
 - 1/3 ostali kadri 😊

Konkurenčna prednost Slovenije: Univerze dajejo dobre kadre

**USPELO NAM JE ZARADI
DOBRIH SODELAVCEV**

Vendar jih je treba najti, vzgojiti... COSYLAB

- ❑ Iščemo še 20 novih sodelavcev za naslednji 2 leti

- ❑ zaposlovanje se lotevamo sistematično
 - 1) intervju + začetni preskus, 2) akademija, 3) daljša testna naloga
 - zelo veliko delamo s študenti in smo v navezi z njimi že tekom študija

- ❑ iščemo in zaposlujemo samo najboljše
 - gola delavnost ali genialnost ni dovolj
 - rabimo odgovoren kader

- ❑ tim
 - sodelovanje, prenos znanja, odgovornost

- ❑ vsak ima svojega mentorja
 - tehnično ali poslovno (team coach)

... in dodati še kulturo in kreativno okolje

- Odnosi so nam zelo pomembni
- Pravila (jih je kar dosti) so zato, da pomagajo, ne ovirajo
- Sproščeno, neformalno okolje
 - vsak dan sveže sadje na mizo, kava, ponedeljkove palačinke, zabave ob zaključku projekta obvezne, namizni nogomet, pikado, prostor za druženje, tim building dogodki...
 - fleksibilen delovnik
 - čeprav v kratkih hlačah, sklepamo milijonske posle po celem svetu 😊
- Neomejene možnosti
 - delo v tujih vrhunskih laboratorijih
 - obiski mednarodnih konferenc
- Nagrajevalna politika
 - uspešnost ↔ nagrada
 - projektne nagrade za vse, solastništvo
- Z dobrimi in odgovornimi ljudmi in s pravo kulturo, tudi lojalnost, red in disciplina niso nikoli problem

Moje izkušnje – zelo osebne

KAJ SE DA NAUČITI IZ MOJEGA PRIMERA?

Mi je bilo poslano z rožicami?

Niti ne:

- 1990 – niso mi hoteli podaljšati študijskega dopusta na Fakulteti za Elektrotehniko in Računalništvo (FER), zato sem moral dati odpoved
- 1992 – s polletno zamudo odgovorili, da nisem bil izbran za mesto predavatelja na FER
- 1992-1995 – neuspešno sem se potegoval (v SLO, ITA in EU) za 1M€ sredstev za izgradnjo eksperimentalne postaje na tržaškem sinhrotronu
- 1995 – med 13 kandidati za 4 mesta predavateljev nisem bil sprejet na Fakulteto za Matematiko in Fiziko

Zakaj torej nisem za vedno odšel nazaj v tujino?

- Izziv, domoljubje in konkurenčna prednost!

Shizofrenija okoli Slovenije

- Politične zdrahe
- Gospodarska kriza
- Nesodelovanje znanosti in gospodarstva
- Ogromna birokracija

- Lepa dežela, neokrnjena narava
- Tujci so navdušeni
- Pridni in delovni Slovenci – še v socializmu smo se znašli in švercali kavbojke iz Trsta
- Ponosni na športne uspehe rojakov

- Prosto po Kennedyju: **pomislite, kaj lahko naredite zase, pa bo tudi država imela kaj od tega.**

ZDA

Cela EU

Nemčija

Francija

Modrosti (1/2)

- ❑ Če hočete imeti svojo skupino, **morate sami „rihtati“ denar**, pa če ste podjetnik ali raziskovalec
- ❑ Če hočete **postati vodilni na svetu, se tam učite**: pri izvoznikih ali v tujini
- ❑ Ko boste nabrali dovolj delovnih izkušenj in vzpostavili **osebno socialno mrežo v branži** vaše dejavnosti, boste strokovnjak in boste svoje delo lahko **opravljali kjerkoli in od koderkoli**.
- ❑ Zato boste **uspeli tudi, če se vrnete iz tujine**.
 - ne boste več potrebovali botrov, ker boste imeli dovolj znancev po celem svetu, ki vas spoštujejo.
- ❑ Preden postaneš podjetnik **potrebuješ 10-20 let izkušenj** v svoji tematiki, da razume kaj ljudje potrebujejo in kaj konkurenca ne nudi

Modrosti (2/2)

- ❑ Ni pomembno, ali delate na univerzah, institutih, ali podjetjih.
 - Tudi ni pomembno, če delate v prestižnih in zvenečih organizacijah.
- ❑ **Pomembno je zgolj, kdo je vaš neposredni nadrejeni.**
 - **Izbirajte pazljivo** in najдите sposobne in uspešne nadrejene s čutom za team in z razširjeno socialno in strokovno mrežo
 - Tudi če greste v tujino za nekaj let, si poiščite prave šefe in se čim več naučite od njih in delovnega okolja ter se **povežite v njihovo socialno mrežo.**
- ❑ Zgolj od vašega osebnega nagnjenja bo odvisno, ali boste **ostali raziskovalec, postali podjetnik, šli v slovenskega izvoznika, ali v tujo multinacionalko**

Namesto zaključka:

- Kaj je uspeh v življenju:
 - bodi zadovoljen sam s seboj in svetom okoli sebe
 - ne pa kariera, denar ali slava
 - širi to modrost v svojem okolju

- In predvsem... “no corporate bullshit”
 - namesto trdih pravil, pametna priporočila
 - Razlaganje širšega konteksta

Če ne verjamete

Pridite nas pogledat čez cesto v
„stari“ Tehnološki park
Teslova 30
1000 Ljubljana

<http://www.cosylab.com>

mark.plesko@cosylab.com, (041) 546 735

HVALA ZA POZORNOST!

Mark Plesko

COSYLAB

Web: www.cosylab.com

Your **TRUSTED** Control System Partner

Intermezzo

MOJE VIDENJE SLOVENIJE

Your **TRUSTED** Control System Partner

Kaj je torej problem?

- Priročen, a gnil izgovor „Da se nič ne da, so krivi drugi“
 - politiki in managerji
 - rdeči / črni (prečrtaj neustezno)
 - Najraje kar cel sistem

- Izziv domačega okolja:
 - Doma je **objektivno manj možnosti**, ker smo manjši
 - Gospodarsko živim v „**regiji Slovenija**“, domovina je Evropa
 - Zato se **potrudite in znajдите**, ampak **to nas čaka tudi v tujini**

- Ali pa bi šli zgolj zato v tujino, ker za Slovence več pomeni uspeh v tujini kot doma?

Kaj sploh je tujina v dobi globalizacije?

- ❑ Živimo lahko kjerkoli nam je všeč, **delamo pa po celem svetu.**

- ❑ **Kvaliteta življenja, če že ne dela, je v Sloveniji gotovo ena izmed najboljših**
 - lepote narave, kvaliteta prehrane,
 - urejenostjo naših mest in vasi ter prijaznostjo in delavnostjo prebivalcev.
 - v eni uri si na mediteranski obali med olivami, figami in vinogradi, če greš v drugo smer prideš v alpske doline s kristalnimi jezери, v tretji smeri pa se znajdeš med prostranimi gozdovi in valujočimi griči.

- ❑ Pa **imejmo oboje**: dosegapmo priznanja in uspeh v tujini ob tem, da delamo (večinoma) doma.